

דיין שווייגען אונדיין רעדגען

(וצי די שלושים פון הרב הగאון ר' נחום אש ז"ל).

אוֹפְרֹת פָּגַן רָאֲבִינָאָט
וּעֲגַעַן שְׁמִירָה שְׁבָתָה.

אלמְלֵי משמרין יִשְׂרָאֵל שְׁתַי שְׁבָתוֹת

ג קי"ח)

שווין אַלענגעראָע צִיִּט, ווי דער חילוֹ-שבת בפֿרְהֵסִיא פֿערשְׁפְּרִיט זִין:
אין אַגְּנוּזֶר שְׁטָאָדֶט. לְעַצְמָעָנוּס האָט עַד אַגְּנוּנוּמָעָן אַגָּר שַׁאֲרָפָעָן כַּאֲרָקְטָעָר:
די צָהָל גַּזְוּעַלְבָּעָר, ווֹאָס ווֹעֲרָעָן גַּעֲפָעָנָט שְׁבָת, ווֹאַקְסָט אַהֲן אוֹיְפָהָעָר אָוָן
דאָס זַאֲגָאָר אַיְן גַּאֲסָעָן, ווֹעֲלָכָעָן ווֹעֲנָעָן בְּעוֹאוֹיְנִינָּט מִיסְטָעָן דָּוָרָךְ יְדָפָן.
זַיְנוּעָרְצִיָּס האָט דָּעָר رب זַיְל צְחָזְמָעַגְבָּרוּפָעָן מְפַהְרָעָר סְוָחָרִים, פְּדִי
כוֹ פַּעֲרָמִידְעָן דָּעָם חִילּוֹ-שְׁבָת בְּפֿרְהֵסִיא; די בעמְיהָוָג האָט אַיְן אַגְּוּזִיסְפָּר
בְּאָס נְעֻוִּירְקָט, אַבְּעָר לִיְדָעָר נָאָר אַיְיךְ אַקְוּצָעָר צִיִּט.
זַעְהַנְדִּיבָּג די גְּרוֹזִיסְפָּר גַּעֲפָהָעָר אַיְן אַגְּנוּזֶר שְׁטָאָדֶט אָוָן די פְּאַלְגָּעָן דָּעָרָפָן,
הָאָט דָּעָר רַאֲבִינְגָּט די לְעַצְמָעָן טָעָג אַבְּגָעָה אַלְטָעָן עַטְלִיכָּעָן קַאֲנְפָרְעָנְצָעָן מִיטָּן
אַנְטִילְ פָּון פַּאֲרָשְׁתָּעָהָעָר פָּוָן פַּעֲרָשְׁדִּעָן הַאַנְדָּעָלָס-בְּרוֹאָנוּשָׁעָס. ווֹי די דָּזִינְג
סְוָחָרִים האָבָּעָן עַרְקָלְעָרט, פָּאָלָט אַיְן אַגְּרוֹזִיסְפָּר מָאָס די שָׁוָלָד פָּוָן ווֹאַקְסָעָנְדָעָן
חִילּוֹ-שְׁבָת אַיְיךְ אַטְיַיְלָ פָּוָן דָּעָר יְוִדִּישָׁר בְּעַפְּעַלְקָעָרָונָג, ווֹעֲלָכָעָן ווֹאַרְט-אָב
מִיט זִי קְנִיוֹת דּוֹקָא אַוְיָף שְׁבָת.
אוֹיְיךְ די דָּעָרָמָאנְטָעָן קַאֲנְפָרְעָנְצָעָן אַיְוֹ בְּעַשְׂלִיאָסָעָן גַּעֲוָרָעָן צַו ווּעַנְדָעָן
זִיְּךְ מִיט אַנְאַיְפְּרוּפָן צַו די הַיּוֹעָ זְיוֹדָעָן, דָּאָס זַיְיָ זַאֲלָעָן זִיְּךְ אַבְּהָאַלְטָעָן פָּוָן
מַאֲכָעָן אַיְינְקוּפָּעָן אַיְן שְׁבָת — אַלְיַיְן אַדְעָר דָּוָרָךְ מְשָׁרְתִּים. גַּלְיִיכְצִיטִיגְ הַאָבָּעָן
די יְוִדִּישָׁר סְוָחָרִים פָּוָן אַסְיַיְלָ בְּרוֹאָנוּשָׁעָס, ווֹעֲלָכָעָן הַאָבָּעָן בְּיוֹ אַיְצָט אַפְּנָן גַּעַ.
הַאַלְטָעָן שְׁבָת די גַּעֲשָׁפְּטָעָן, בְּעַשְׂלִיאָסָעָן דָּעָם נַאֲהַנְטָעָן שְׁבָת, צַוְּגִילִיךְ מִיט
די אַיְברְּגָעָן יְוִדִּישָׁצְ סְוָחָרִים, צַו הַאַלְטָעָן די גַּעֲשָׁפְּטָעָן גַּעֲשָׁלָאָסָעָן, בְּכָרִי צַו
זַעְהַעָן ווֹי דָּעָר דָּעָרָמָאנְטָעָן טַיְיָל יְוִדִּישָׁר בְּעַפְּעַלְקָעָרָונָג ווּטָמָ זִיְּךְ דָּעָרָצָו
בעצְיהָעָן.

העדרו גורם זין צ' פערשפריטען דעם חילול שבת.
דעם גליכען ווענדעט זיך דער ראיינט נאכאמאל צו די סוחרים, זיין
זיין זאלען אבاهיטען דעם אונגענומענעס בעשלום אויך להבא און געדענקען,
דאס יותר ממה ששמר ישראל את השבת, שמר השבת את ישראל — ואין
ישראל נגאלין אלא בוכות שבת (מד"ר ויקרא פ"ג).

הרכז קימת לישראל
נדירים (יזפ"ו) 189.78, ימי רוח 28.16,
מארקעס 20.50, תרומה המטר 12.-.
דין וחשבון פון די הכנסות אין
חני משפחה 1-.
ראש אירד תבצ'ו.

אם פאר א תירוץ וועל איך דאמאלס
אפיקו. ווי איהר זעהט אבער פער-
אוזט נישט נאט, ער שיקט די רפואה
איך דער מפה.

ווען איך האב מיין שכן אונגעקוקט
עררוואנדערט און נישט פערשטיינען
אס ער מיינט, האט ער מיר געגעבען
פערשטעהן קלייך און דיטליך:

— איהר פערשטעהט-פוייגט ער זיך
צ'ו מיר-אט די דזינווע צדות, וועל.
צ' האבען אַרומגעכאנט דעם כלל
אראל, האבען פאר מיר פערזענליך אַ
וועיט מעלה. יערכן טאג, ווען ס'קו.
ען און די צייטונגגען, קוינ' איך אין
טליכע און ליגן זוי אוזו אוווק, איז
זיין וויב זאל זוי ליעזן. איך אל'ין—
אנט מיין שכן-קאן די לעצעט צייט
זיין צייטונגגען נישט יעזען, מהמת אין
אב א שוואך האץ און די נערווען
געגען אויך נישט בי מיר שטאיך אין
דרדונג, דערפער אבער זיצט מיין
יעיב און ליענט, דערבי האלט זי אין
זיין זיפצען און פון צייט צו צייט בע-
יינט זיך אין איהר אונגעגען א טרעה.
היב דאס איז נאך ווענג, האב איך
זיהר אונטצעעריקט די עקספואז פון
עמײַר-מיגנסטר מיט ווינ' היסטאר-
ען אַושעט' און איך בין זיכער, איז
זיין וויב וועט ווערען אַ לײַט...

בגלאד נישט פערבליבען וואס צו רווי-
בען און וועמען צו פערדוואנדען ער-
קלוּרט די זיכערהיטס-מאכט, או די
רואה איז צוריגנעםטעלט...

דער נייער, ענרגישער פרעםיר,
וועס דאך צויריק אויפֿלעבען די טראָ-
דייציע פון "שטייךע רעדירונגען", דער
גענערצעל סְקַלְאַדְקוֹסִיקְיָה האָלֶט זיין
עקספּאוּע. אַין דער דאַזְינֶעֶר עקספּאַזֶּע
פֿערנְגְּסְטַע ער אויך נישט אַין דער יוֹ-
דָעָן-פֿרְנָגָע. גַּעֲפַעַנְדִּין אַ נִישְׁתָּ-
אַגְּנְצָה-עַרְעָנִישׁ ווּפְגָעָן "עַקְאנְגָּמִישׁ-
קָאָמָּן", ערקלְעָרט ער נְלִיכְצִיְּתִינְג
קָלָאָר אָוֹן קָאָטְפְּנָגָרִישׁ, אוֹ "שְׁלָאנְגָּן"
יְדָעָן ווּעַט ער נִישְׁתָּעָרְלוּבְּעָן", אוֹ
"קִיְּזָן עַוְּלָה טָאָר קִיְּנוּם אָין פּוֹילְעָן
נִישְׁתָּעָשְׁהָעָן".

אָוֹן די דָאַזְינֶעֶר קָאָטְעָגָרִישׁ ער-
קָלְעָרְנוּגָעָן פָּאָלֶט פון דער סִימְ-טְרִיבְּנוּגָע
איַין ווּאָרְשָׁאָ, סְחָה, אַיְין שָׁהָ רֵיזְעָ
פְּוּנָן מִינְסָקָן מָאָזָא וּמָעָצָקִי אָוֹן סְחָה אַיְין
סְטָאָגָן בְּפָרֶר די בְּלָגְטִינְגָעָן גַּעֲשָׁהָעָנִישְׁעָן...

דאָכְטָן זַיְךָ, אוֹ פִּירְשִׁים זַעֲפָעָן אַיְבָּ-
רִינְגָן...

Digitized by srujanika@gmail.com

פשיטיך, מינסק אוז... „מיטאר

בישט של אגן

בישט של אגעז'י!

אין ר'אדאם קומט יעצץ פאר דער פראצעס איבער די פשיטיקער געשע-הענישען. פאר דעם געריכט ווערט אוינגעוווינקלט די גאנצע מנילַה פון בלוט אונ טרעהרכן, עס שוימיט אויף דאס שוידער-בליךד פון דעם "שווארצען מאנטאנן" אין פשיטיק. און עס דעפֿלִירען פערבי צאהל-ריכע עדות. עס קומען אין געריכט די "אגראטיזווע", "אנגראיפערישע" די יידען, "אנפֿאלְעָר" און עס ווייזען זיך אויך די "צְבֵי אונשילדיגע", "בעפֿאלְעָנֶע" און ערסטע קומען שראקען" פויערים. די ערסטע קומען אין געריכט אריין פערבענדאושירטע אדרער מיט אפֿענע וואזנדען, אלס טיל-ויזיע אדרער גאנצע קאַליקעס. אין זיין ערע אויינען ליגט נאך די טויט-שרעך און אויף זיערע ליטען איז נישט פער-האן קיין שמייכעל. אוזי זעהן אויס די "אנפֿאלְעָר". און עס קומען אויך אנדערע עדות.

טיגקיט, זיצט מיט פֿערפֿונְדָּגָנוּ אַוי-
גען...
אין מינסק, אַ שעה רִיאוֹעַ פֿון דער
רְעוֹזְדָּעָן, האט אַ יָּודָר, נְלִיְיכְּלִיטְּגָן אַ
נְאַרְמָאַלְּגָעָר צָו אַ חֲסֶרֶתָּדָה, דְּעַרְשָׁאַסְּעָן
אַ פּוֹלִישָׁעָן וּאַכְּמִיסְטָעָר. אַ גַּעַשְׂעָה-
גִּישׁ — אַוְיבָּ מְזָאָלָן זִישָׁט בּּעֲרִיקְזִיכְטִי-
געַן דַּי נְאַצְּיָאנְאַלְּעָ אַנְגָּגָעָה עַרְיִינְקִיטִים פֿון
די צְדָדִים — אַיְינָעַ פֿון דַּי צְעַהְנְדָלִי-
גַּעַר, אַיְינָעַ פֿון דַּי הַגְּנַדְרְטָעָר, מִיטָּ
וּוְלְכָעָסְאַיְזָן פְּגָלָדִי טְעַגְּלִיכְעָסְפָּעָ-
כְּרָאַנִּיק אָוֹן וּוְלְכָעָר דַּעַר פְּזָעוֹר
שְׁעַנְקָט וּפְלַטְעָן אַ בְּלִיק. אַיְזָעַר
דַּעַר שִׁסְפָּר גְּעוּזְעָן אַ יָּודָר אָוֹן דַּעַר
דְּעַרְשָׁאַסְּגָּעָר אַ פְּלָאַק אָוֹן שְׁוִין אַיְזָ-
דַּעַר דָּזְוִינְגָּעָר פְּגָל דְּפָרְהִוִּיבָּן גְּעוֹזָ-
רָעָן צָו דַּעַר מְדוּרָה פֿון אַן עַרְשְׁטַ-רְגָּן-
נִיגָּנְעַשְׂעָנִישׁ, שְׁוִין אַיְזָעַר גְּעוֹזָ-
רָעָן דָּאָם אַבְּשָׁרִינְגְּ-בְּרָעָט פָּאָר דַּעַר
צְוָשְׁעַרְעִירְישָׁעָר אַרְבִּיְתִּים פֿון דַּי בָּאָרָא-
דָּאוּזָעָם.

א מארדר-פאלא, דאסט זיך אינגעַר פון
די פיעז, און שווין האט דער אויף ער
שנעל אימפריאויזיטער "פאלאקס-
ערן" געפֿגעַן א געלענְגָּהִים אויס-
זוּבְּדָעַכְּנוּ. זיך "בעמאָלְעַנְעַ" פֿאַלְאַקְעַן
האַפְּעַן בעקְמָמְעַן די "מענְלִיכְקִיטִי" זיך
זו "פֿאַטְּיִידְגַּעַן" און א גאנֵך יודיש
שְׁפָּעָרְטִיל איז אַוְעָק מִיטְּזָן רֹויֶך, צָעָנִ-
דְּלִינְגְּרָיְדְּרָן זְעַמְּעַן פֿעָרְוָאַנְדְּגַּעַט גַּעַ-
וּאֲרָפְּעַן און יְרוּיש האָב און גּוֹטָס איז
בְּעוֹאָרְפְּעַן דָּעַר "זָקְ-רוּבִּיב" פֿוֹן די אַיִ-
פֿעָרְדִּיגְעַן "פֿאַטְּיִידְגַּעַן", זְיִינְדַּר "שְׁכַּרְ"
הַתְּוָנָה פֿוֹן זְיִינְדַּר טָאַכְטָעַר 50 קְילָא
בְּעָרְלָה גְּעוּוֹרְצָמָן און פְּרוּי צָוּ דָעַר
אַהֲגָע נְאַמְּעַן 100 קְילָא בְּרוּיט.

**צ'י האסטו
שווין געקויפט אַלְאָם
צ'וֹ דער 1=טַצֵּר קֶלְאָם
36 מלוכבה = לְאַטְצְרִיעַ?**

ידי ציירובג הוייבט ייך
אג שוויין ד. 18 ד. ח.

הוֹרִיפְטָגֶן

1.000.000.—

**איל ופֿאָרט נאָל א גִּילִיכְבָּן לְאַם אֵין
KANTOR WYMIANY i LOTERJI
J. WEKSLER
ALEJA 6. Telef. 11-55**

שְׁמוֹאֵל גַּעֲלָהִוָּעֶר אַנְדָּר אַיִן מְגַיִּיט.	שְׁוָהֵל 18 קִילָּא בְּרוּיט.	מְשָׁה פְּרִיבָּעָרְמָן צָו דָעָר יָא	צִיְּטָפָן זִין פָּטָכָעָר 5 קִילָּא בְּרוּיט.	אַהֲגָע נָמְעָן 100 קִילָּא בְּרוּיט.
הַירְצָקָע דְּרוֹזְדוֹזִיק צָו דָעָר יָאָרֶץ	בְּעָרֵל גַּעֲוָעֶרְצָמָן אָזָן פְּרִוִּי צָו דָעָר	חַתְּנָה פָּוָן זִין מּוֹטָעָר 5 קִילָּא בְּרוּיט.	פָּוָן זִין מּוֹטָעָר 50 קִילָּא בְּרוּיט.	פָּוָן זִין מּוֹטָעָר 50 קִילָּא בְּרוּיט.
"אָוְמָבִי עֲנֵיָס"				
לְבָבוֹת פָּאָר דָעָר גַּעֲוָעֶלְשָׁאָפָט				

איך איזי ס'עסן, אז זאל גארוישט
מערקען, דאם אין בין פונקט אין דער
פערקעהרטער מינונג, איך מאך חמיד
דעם אונשטייל, אז איך בין מיט איהר
איינשטיימיג און דערויל פיהר איך די
ארביביט איזוי דיפלאמאטיש, אז פון איה-
רע פלענער, וואס זבעען אויסטערעכענט
צו מאכען א לאר אין דער קעשפנאָע,
זאל זיך אויסט לאזען א בוירטם. דאם
מפני אבער געמאכט ווערטען קילג, איזוי
אז זי זאל זיך נישט קאָפּען דערויל.
וואס זאל מען טהוֹן — גיט צו מיר א
שמייכעל מײַן שְׁכַנֵּן — צוליעב שלום-
בית מז מען ווערטען אפֿילֶא א דיפלאָ-
מְאָט...

הקייזר, — דערצעהלהט וויטער גראונט
פלטיאָל — מײַן וויב איזו געוווען זיך
כער, אז די זומער-וואוינונג ליגט בי
אייהר אין דער טаш, אלא וואס דען
— מען דארך נאָר פאהרטען דינגען דער-
וועיל האָב איך עס אבער אַבְּגָעַלְעַט
פּוֹן טָגְן צו טָגְן, איז דאם וועטר ערפּנְדִין זיך
מייטן תירוק, איז דאמ אַרְיסְטְּרֻעַהְפּּנְדִין זיך
שלעכט, אז ווי באָלֶר ס'וּוּעַט נאָר
אויפּשְׁיְגַעַן די זוֹן, פָּהָר איך שוֹין
דיינגען. איז האָרכְצָען בין איך געוווען
צופּרְדְּעַן פּוֹן די דָּזְיְנָעַן וועטְעַן, קטש
איך האָב זיך כסְדָר גַּשְׂרָאָקָעַן, אז
טאָמָער חַלְילָה ווערטָר טָקְקִי שָׁהָן, תאָ

דערדויל האט ערדי בערזהיגט...

קלינער פעליעטן.
דברה, וועלכער ס'איו מיר געלאנצען
מייט א שמיכעלרין פנים אייז צו
מיר אוריין מיין שכ גראונט פלטיאל און
זאנגענדיג הוויך א גוט-מארגען האט ער
זיך אופקנעוצט הארט בי מיין
שריב טיש.
דאנק די צרות, וועלכע מיר יודען
ליידען בעצטענס.
באלד נאך פסח האט מיר מיין וויב
אנגעההיבען דולען א קאט וועגן א
זומער-וואוינונג — דערצעהלהט וויטער
מיין שכ — אוו ווי געווונגעlid האט
איין דער איצטיגער ציימ נישט

אין מיך איך אהר נישט אקעגעונגעשטעלט.
אין האב אהר נישט דערצעעהט, אז
די געשטעטען געהען שלעכט, אז מען
קאנ זיך נישט דערלייבען צו פיהרען
צוווי היינער — איינס אין דארף און
דאם צווייטע אין שטאדט, נאר איך
האב צונגעבאמקעט: וואט דען, אוודאי,
זאל נאר נאט געבען, פס וועט נאר
א ביסעל ואריםער ווערען, וועט מען
אייה"ש דינגען אַוְוִינְגֶן. מײַן וויב,
מושט אהר וויסען, האט אַטְבָּע, אז
טאumar שטעלט מען זיך אהר אקעגען,
שפגרט זי זיך דוקא איין און מאָן
אויספֿהָרְעָן דאָס אַהֲרִינְגָּן, אָנוֹן אוֹוֵי ווּ
איך בין אוֹין אַגְּפָרְבָּטָעָר", אַרְבָּיט
מיַן זונתִי תְּחִי, צוֹלִיעָב מיַן ברִינְדִּיל
קיַין שִׁים סִיבָה צַי זַיִן צַופְּרִידָעַן
און דאָך זעה איך אוֹיף אַיִירָע לִיפְעָן
אַ שְׁמִיכָעַל אָון אוֹיך אַיִירָע אוֹיגְעָן
וּוִיזְעָן אַ צַופְּרִידָעַנְהִיט.

רַעֲנָן יְהוּדָה וַיְזִנֵּלֶת כָּאָבָנוֹת

ענדליך, נאך לאנגע און שוערט
גורט. ליידען ווערט דער יודישער
לאט - קאנגרעס האבען צונדרליך געלגאט
עס האט זיך אַ ריהר געטוון. עס
דען שוין געמאכט פיבערהאפטט צו-
טונגגען, עס קומען פאר בערטונגען
אלע פארטיען און ארגאניזאץ
וועגען זיער אנטיל' נעהמען אין
גראמען און נאך אין קורצען זאלען
ז פארקומען די וואלהען. די דזיגע
שיינונג אינו באמה אַ דערפרעהנדע
עה, וויל, לוייט ווי עס האט זיך
זידעם איינדריך, אַז דער יודישער
לט-קאנגרעס וועצ שווין בכל' נישט
קומען שוין צוליעב סטרד'ינגען
לעגען און אַבשלאפען פון איין דא-
אַויף דער צויניטער, פון איין יאהר
ען אנדערן. וויפעל פארקאנפע-
צען און בערטונגען זעגען שווין
געקומען אין זעגעוע און אין
ז, אין לוצערן און און באזעל,
מען האט זיך צנדליך דעציידרט
דיפצ'ורופען דעם קאנגרעס היי-יאהר
1.

מען מוזאגען, אַז די שיד, צ-
ב וועלכער דער קאנגרעס אַז נאך
איצט נישט צויניטערופען געוווא-
טראגען אויסשליסליך די הערן
ציטויל'יגען עקווקוטיוו-קאנגרעס צוזאמען
ז יודישען וועלט-קאנגרעס צוזאמען
ז' קאמיטעט פון די יודישע דעלע-
יעס אין פארו.

ישט ווילנדיג מוזמען די הערדען
ד זיין אין פחרנות, אַין צוקראכען-
ען און אין מורה האבען צו קומען
אל פנים צו די יודישע מסעטען.
דר נאנצע ארביטט האבען זיי בע-
רט ערנץ ווי אַין פערשלאסטען
הדרים. דעם יודישען עולם איז
דר טפיניקיט גארנישט געווען בע-
ט און אפשר אויך צוליעב דעם
ז זי' האבען נארנישט געתהן...

ער געדענק פון יודישען וועלט-
גראמען האט אבער נישט געקאנט

פען זיין אוינגען, או דער דזונגער
צעדרנס זאל זיין דער בעצטער.
גלויבען, אַז דער מענש איז איז
ליכער, און אַז דאס נעריכט איז
קילד בעהערשט פון דער טרטע-
ט צוירקזושטעלען דעם פרידען,
ט ואז ער איז געווארען ציריסען.
ען דעם וואס מיר האבען געלבלו-
ט דורך מענשען, גלויבען געלבלו-
ט זי' דער הייליגער זאל פון דער
אַזטיגקייט, און מיר האבען, אַז אונ-
ברעטליגקייט וועט דורך געריכט

עֲזַרְיָאֵל יַקְוּבָאָוִיטָשׁ.

ב. פלוימענפויים.

ברענגן דן האָר אויפֿן קאָפּ, טראָכּ-
טַּנְדֶּרְגִּינְגּ, ווֹסֵם חַלְעָן יַעֲנָע דָּרָטּ,
אוֹפּ דָּרָע צַחִיטָעָר אַקָּרָצִימִיךְ זַיְן-
גַּעַז? ..

אייך האב דא נאָר גַּעַרְאָכְטּ אַ
קלִינְגָּעָם עַפְנוֹאָר, פָּאַקְטִישׁ טַרְעָפְעָן
זַיְן אַזְוְלָכָעּ וְאַכְעָן נַגְנָעָץ אַפְטָ אָזּ
אַלְעָן צַוְּלָבָעּ דָּעָר צַוְּשָׁפְלִיטְעָרְקִיטּ, וְהָאָ
רוֹם ווֹסֵם ווֹאלָטּ סַיְךְ גַּעַרְאָטּ, וּעַן
סְמִיאָן נאָר דָא אַיְן קַאְמְבָאָתָן גַּעַנְעָטָן-
פְּעָרָאַיִן, אַיְן קַלְיָנְהַעַנְדָּלָעּ-פְּעָרָאַיִן,
איַיִן — אַזְוְיָ אַבְעָרָן בִּיטָּעָר, אַזְוְעָ-
טָוָם טָוָם טָעָן וִין, אַלְעַמְעָן טָוָם מָעָן
„בְּעַהְרָעָן“ מִיטּ דָעָר אַנוּזְעַנְהִיטּ,
איַזְוָאָר, בָּאַטְשָׁ נָעָם אָוָן צּוּרִים זַיְן ..

פָּאָרֶן בְּבוֹדְרַן וַיִּסְעֵר פָּאָמְטָר.
אַנְּזָן דָּעֵר קְהַלָּה-כְּרָאָנִיק אַיְזָן דָּאָם
פָּעָרְצִיכְעַנְטַן גַּנוּוֹאָרְעַן אַלְמַן אַוְלְטָעַן
גַּעֲרְשִׁינְוֹנוֹן:

בדער קהלה וועגן בעשיטימען אַךְ קרכע
פָּרָן' נטֵר. ווִי גַּעֲנְגִיךְ, הָאָט מַעַן
וְעַזְעָאנְטָן אַפְּרִיזָן נִישְׁתְּקִין צַוְּהָוִיְּ
לְעָן, נָאָר לִוְיטָן אַיְנוֹעָהָעָן. הָאָט דָּעַר
וְהָאָס אַיְוִי נַעֲקָומָעַן דָּעַם עַנְּבִּין עַרְלָעָרִיְּ
גָּזָן, וַיְדָא בִּסְמָעַל גַּעֲדִינְגָּעַן אָוִן
אַרְאֶבֶן הַאֲנָדוֹצָלָט אַפְּרָר צַעֲנְדָלִינְגִּן
וּלְאַטְעָם. שְׁפָעַטָּע אַיְוִי דָּעַר וּלְבָעָר
צּוֹרִיקְנַעֲקָומָעַן אַיְן דָּעַר קַהָּה אַרְטִין

פאר'ן טיש פון דער גערעטינק'יט.
און דער רעזולטאָט איז געווען, או
אַין פֿרְאַצְעַסְעַן, וּאוֹ סְאַיּוֹ נְעַמְשָׁפֵט
געַוָּאַרְעַן אָנוֹנָזָר פְּבָּוד, וּעֲנָעַן מִיר
אָרוֹים וּוי זַיְגָּעָר.

אונזער גלויבען אין געוועטען גענטיגקייז

(צום פשיטיקער פראצעעס)

עס וואלאט געוווען זע
פאנט, וווען מיר קענען
זו יונע ערשות קוווע
דאם געריכטס-וואצען הא
חויבען צו ענטויקלען.
וישאן ושאך רוסא אין ני
גערטעט, וווען ער בעטראָ
ויז א אויסטַּאָ פון גע
יעילשאָטַּלְּנִיכְּן אַבְּמַזְּאָ
דובט מיר אָהָן שומ צווע
ערשטַּע געריכט אויף דעם
פארגעקומען אויף דעם
וועכלע פחוות האבען
געוירקט אין דעם מענין
שטריט אַדְּרַּט די פ
דאם אַיְּן עַנְּטַּלְּטִיךְ אָ
צְוַיְּיטַּעְרְּ פְּרָאָגָעְ-וּוְעַגְּעָן
כְּפָעֵן אוֹרְשְׁפְּרוֹנְגָן. אוֹיב ד
געקומען אויף דעם וועל
צְיַּעְלְּ-בְּעַשְׂתָּפְּנָעָר, האט
ערשטַּע געהערשטַּ דאמ
און דער בעויאָסְטִיזְן אָ
פָּוּן פְּרִידְּלִיךְּטִים; אוֹיב ד
מענש אַיְּן גְּעוּוּקָס פָּוּן
זְבָּעָן עַנְּטוּיקְּלָגְּגָן, האבען
זְחִינָן אַנְהָוִיב סְטִיכְּשָׁע אָ
דרְּפָרְ אַיְּסְטִינְקְּטִים-וּוּי דִי
שענס אנְהָוִיב.
אָפְּרְסִיךְּלָעְדָּן דער
מענש אַיְּן גְּקוּנִים
ווען גְּמַעֲהָרֶת, אַיְּן דער
צְהָוָן אַיְּמְבָעְדִּינְגְּטָע
לְעַבְעָן. אַיְּן אוֹ דָּאָס
לְעַבְעָן האט זִיךְּ אַמְּלָעָץ,
אַיְּן לְעַבְעָן פָּוּן מְלוּכוֹת,
יְכִיכְּס גְּעוּוּרָעָן אַיְּסָס פָּוּן
חַצְעָג גְּעַבְעַטְעָן פָּוּן מְלוּכוֹת
אוֹ דָּעָר שְׁכָלְ פָּוּן מְלוּכוֹת
לְעַבְעָן אַיְּן גְּשַׁטְגְּעָן האט
אוֹ דָּאָס גְּעַרְיכְּטָס מְוֹן האָזְנָה
לְזָעָן אוֹטְהָרִיטָס אַיְּן
עַוְּסָרוּיְ פָּוּן דִי וּעְלָכָעְ ק

ווען דער פֿעַצְטָעֵר קֶזֶן נִישָׁת זִין טַע.
טייג.

די קאדענץ פון סענאנט הוייט זיך
און און ענדיגט זיך צווארען מיט דער
קאדענץ פון סיימ. זיך בילדען אלזא
א זעלטען פאר-פאלק, וועלכעס קען
ニישט ליעבען איינס אהן אנדרערען. אויב
דאס האט אבער געהאט זיין בערכע-
טיגונג בי דער פריהערידיגער קאנסטיט-
טוציע, ווען ביידע פלעגען ארויסקומען
פון אַלְגָּמֵנִינָּעַ וְאַהֲלָעָן, אָזְׂיִ צְׂוָאָגָעָן,
פון זעלטען יהום — האט דאס אבער
קיין שום יטוד נישט בי דער היינט-
גער זאכלאנע, ווען די פלאטפארם פון
די וואחלען איז א פערשידענארטיגע-
ווען איינס — דער סיימ — איז א בע-
שאָפָן עַמְּךָ, אָזְׂנָאָטָע אַזְׂוִיתָע
פון פריצ'ישען אַבְשָׁטָאמָם. אָזְׂאָמָעָז
יאנס קען לַיְיכָת זִיךְ שִׁירְעָן פָּוֹן זִיךְ
אהן שאדען פאר קיין שום צד.
איין אַלְגָּמֵנִינָּעַ פָּוֹן דער סענאנט לווּט
זִיךְ נִיעְרָר סְטוּרְקָטָור פִּיעַל בְּעֶסֶר עַרְבָּה
טְּפָלָעָן זִיךְ רַאֲלָה, וְוַיְיָזָעָט. דִּי
פראקטיק וויזט, אָז דִּי שְׁתִים פָּוֹן דִּי
סענאנטערען האט אַיהֲר בְּעֶדְיִיטְעָנְדָע
וְאַנְיִקְתִּיט אָזְׂן מְהֻעָרָת זִיךְ צְׂוָאָה
צְׂוָאָס אַמְּאָל אַוְיפְּמַעְרְקוֹזָמָר. דִּעְרָה
היינטיגעד סענאנט אָז זִיךְ אַרְוִוִּים אַיִּינָה
פְּאַדְעְרָגָנָד אָז זִיךְ אַוְיטְאַרְטִיטָעָט
וְאַקְסָט פְּסָדָר.

פָּאָרְבָּעָרִי אָזֶן בְּעַמִּישׁוּ וּעֲשָׂעָרִי

„BENETA“ ב. יָאָסְעַלְעֹוִיטְשָׁא 11 (געגענאייבער דעם געווועלב פון דער קאמפלוושארנייע)

אונטער דער לִיְטוֹנוֹג פָּזָן אַנְאֶסְאָלוּוּעָנט פָּזָן דער
כֻּמִישׁעַר אַינְדוּסְטְּרִיעַ שְׁלָעַ אֵין וּוְאֶרֶשָׁא מִיט
פָּזָגָג-יעַהֲרִיגָעַר פֿרְקְטִיק

סְפָעֶצִיָּאַלִיטָעַט:

- (1) פָּרְבָּעֵן לֹוִיט מַסְטָעָרֶן,
- (2) דַּעֲטָאַשְׁרָעֵן (אַרְוִיסְגַּעַמְעֵן פְּלַעַקְעֵן אַהֲן וַואַשְׁעֵן
אוֹפְּפֵן אַרְטֵן),
- (3) צַמְמִישׁ רַיְנִיגְעֵן אוֹן פָּסָאנְגִירָעֵן קַאַפְּלָעָשָׂן,
- (4) וַואַשְׁעֵן שְׁטִילְפֵּעַ מַעֲנָכָרַעַ וַואַעַשְׁ מִיטַּא
דוּוִיְרָה אַפְּטָעַן שְׁפִינְגָּלַעַן גַּלְגָּנָעַ.

לְדִין פָּרִילִישָׁן אַפְּרִילִיל
סְאַבְּסָטִיכְעַדְיָע.

.VI. סענאות דער.

רعن דאס אַנְגָּהָהָמָעָן אֲנִישֶׁת-גַּוּוֹוָאָנוֹשָׁעַ נְעֵם גַּעֲזָעַץ. עַד הָאָס זַיְק אַפְּשָׁוֹט-עַרְבָּאַת עַזְּחָה נְעַפְּנוֹנָעָן: עַד בַּעַטְרָאַכְטַעַז אַיְבָּעַרְהַוִּיפְטַע נְיַשְׁטַע! עַד לְעַנְטַע עַזְּוֹעַק, וַיְיַעַן זַוְאנַט, אַיְן דָּעַר לְגַעַן קָאנְסָטִי גַּעַר בָּגָאנְק אַרְיַין. דִּי מַעַרְץ-קָאנְסָטִי טַיצְיַע האָט זַיְק פָּאַר דָּעַר דָּאוּגְעַגְעַן: עַזְּוֹעַנְטַזְלִיטַעַט בעֻוּוֹאַרְעַעַט, בעַשְׁתַּיְיַעַט מַעַנְדיַג אַטְעַרְמַן פָּוֹן הַכְּסַטְעַעַנס 0 טַעַג, בַּמְשַׁךְ וּוּפְלַכְעַד דָּעַר סְפָנָאַט האָט עַפְעַס וּוָסְגַּעַעַט עַנְדְּעַרְעַן. נָא דָעַר צְעַבְדַּ; דָּעַר סִים קָעַן זַיְן טַאמְאַתְשַׁ אַרְיַינְגְּהָן אַיְן קָראַפְט. דָעַר אַפְּרַיל-קָאנְסָטִיטַזְיַע האָט אַבְעַר דָעַר פְּרָאנְעַ נְיַשְׁטַע בַּעַזְוֹ אַרְעַנְט אַוְ זַיְגַּלְאַזְוַת פָּרִי. עַס קוּמַט דָוְרַעַן דָעַם אֹוִיס, אֹז דָעַר סְעַנְאַט חָאַזְזַעַן דִּי מַעְגְּלִיכְקִיטַע אַוְיִפְצָוָה אַלְטַע אֹוִיךְ אַ אַוְנְבַּעַנְדַּעַן יִצְטַע זַיְיַט דָעַס אַיְנְפִיהָרָעַן אַגְּזַעַץ שְׁרָאַיְעַט אַיְן לְפַפְעַן, נְיַשְׁטַע בַּעַזְוֹ טַרְאַכְטַעַנְדִּין אַיְהַמְ אַיְ – וַיְיַעַן דָּרְמַאַנְט דָעַס פָּאַר אַ קָּמְפַעְטַעַנְץ האָט דָעַר עַד סְעַנְאַטְזַעַן האָט זַיְק כַּאֲטַשׁ זַיְן נְגַהְיַבְעַן? – מַאֲרוֹלְיַישׁ יַאֲ, סְגַנְגַר שְׁטַאַרְקָן; דָעַנְעַגְעַן שְׁוֹווֹעַ-עַן פְּרָאַקְטִישְׁעַר הַיְנִיכְיכַט. דָעַר סְעַנְגַּט בְּזַוְיִצְטַע וּוּיְטַעַר נְיַשְׁטַע יְזַעְגְּלִיפְעַלְישַׁע אַיְנִי צִיאַתְיַוְּסָס אַהֲן אַ שּׁוֹט בעַרְכְּתִינְגְּגָן, דָעַר גִּינְסְטִינְגְּרַעְפְּרָאַקְטִיק פָּוֹן דִּי לְלוֹכוֹת. זַיְן שְׁתִים אַיְן דָעַר גַּעַז-וּגַּנְגַּז וּוּיְטַעַר נְיַשְׁטַע דִּעְזַעְזַעְבַּד; דָעַר סִים קָעַן זַיְן מִיט אַ קוֹאַלְיִפְצִירְטַעְרַ מַעְרַיְתְּבוֹאַרְפַּעַן. דִּי קוֹאַלְיִפְצִירַעְזַע דִּי סִים מַעְרַהַיִת אַיְזַנְדַר נְעַזְעַן מִיט⁽²⁰⁾ טַעַל שְׁתִיםְעַן שְׁטַטְטַט⁽²¹⁾.

די אפריל-קאנסティוטצייע האט אַרייל
גינעעל געלפֿזּוֹט די פְּרָאָגָן פּוֹן סְעַנְאָמָּה
אנטִילָן אין דער קָאנְטֶרָאָל אַיבָּעָד דַּעֲמֵילָן
רָעַגְּרָוְגָּן. דער סְעַנְאָט קָעָן דַּעֲמֵילָן
נִישְׁתְּ צְוַחְיָהָעָן קִין מִינִיסְטָעָר צֹו פְּרָאָגָן
אַנטְוּוֹרָטְלִיכְקִיט וּלְבָסְטָשְׂטָנְדִּיגָּן
אוּרִיךְ אַיְינְגְּנָאָר אַינְגְּיָאָטִיוֹן, דַּאנְגְּנָאָט
איּוֹ זִין שְׁטִים גַּלְּיְיכְּבָּרְעָכְּטִינְגָּט מִיטָּהָמָּה
סִיפְּטָם, וּוֹעֵן דער לְעַצְּט עַר בָּעַר
שְׁלִיטָס אַוִּיסְצְּדִּיקָּעָן אָונְצְּזָטוֹרִי וּוּלְלָעָרָעָן
כָּעָן סְאיּוֹן מִינִיסְטָעָר.
די סְעַנְאָטָרָעָן אַין קָאָרְפָּאָרָע בְּעַר
טִילְיָגְעָן זִיךְ נָאָך אַין די זִיכְוָנָגָעָן פְּרָאָגָן
די פְּעָרָאִינְיָנְגָטָע קָאנְמָעָרָעָן: אַלְוָא בְּעַר
בְּעַשְׁלוּסָעָן, וּוּגָעָן אַנְעַרְקָעָנָעָן דַּעַן
אַמְּטָפָן פּוֹן מַלְוָה פְּרָעָזִיד עַנְטָפָן פָּאָר אַבְּגָנָן
לְעַדְגִּינְט אַדְעָר שְׁטָלְפָּעָן אַ רְעַגְּרוֹנוֹגָן
מִיטְגְּנִילְעָד פָּאָרְן שְׁטָאָאָטָס - טְרִיבְּגָנָאָל
אוּרִיךְ די זִיכְוָנָגָעָן פּוֹן די פְּרָאִינְגָּט
קָאָמָעָרָעָן פִּיהָרָט דַּעַם פְּאָרוֹזִיךְ דַּעַן
סְפָּנָאָט - מְאָרְשָׁאָלָעָק, וּלְעַלְכָּר פְּרָאָגָן
טְרַעַט אוּרִיךְ דַּעַם מַלְוָה-פְּרָעָזִידָעָן
וּכְרִיצְשִׁקְעָן אַלְעַ אַנְגְּנָנוּמוּמָעָן
פְּרָאָרָאָכְטָוָגָן צָום סִימָים אוּרִיךְ אַ
בְּעַטְרָאָכְטָוָגָן בְּיִי אָזָע צְוּ וַיִּיְיָ
גַּלְיִיְכָעָר רָעָכָט מִיטָּהָמָה סִימָים
עַנְאָט שְׁטָעַנְדִּיְגָן אַבְּוֹוָאָר
בְּעַשְׁוּסָעָן, וּוּלְלָעָר עַנְדָרָעָן
סְטִיטְזִיעָן, אַדְעָר שָׁאָפָעָן אַבְּ
אַיְינְגְּעָפְּהָרָטָעָן אוּסְנָאָהָמָס-צָוִיָּה
אַפְּרִיל-קָאנְסְטִיטְוּזָעָט האט אַיבָּעָד
נָאָך אַנְאָוּמוּגָן, דָוְרָק וּוּלְלָעָר
נָרָסְעָט קָעָן אַבְּוֹאָרָפָעָן אוּרִיךְ
גַּסְימָם בְּעַשְׁלָוּסָעָן. אַין פְּרָאָגָן
גַּמְלִיךְ האט דער סְעַנְאָט גַּלְיִיכְעָן
מִיטָּהָמָה דַּעַר דְּעַפְּטָאָטָעָן-קָאָמָעָר
וּבְכָה יְעַדְעָס גַּעְוָעָץ אַבְּצָוּוֹאָר
נִינְשָׁתָשְׁטָנְדִּיגָּן נִיצְטָשָׁת עַר אַבָּעָד
יְיִינְעָס רָעָכָט, וּוֹעֵן עַר וּוֹיִלְשָׁטָעָן

פָּרֹדוֹאָם שׁוֹרִיגֶן מִיר?!
(צַו דִּי גַּעֲשַׁה עֲנוּבֵישׁוֹן אֵין אַרְץ=ישְׂרָאֵל).

שונן מוחר ווי זיבען וואכגן זענען
פערלאָטען זינט ס'זענען אויסנגבּראָבען
די בלוטיגע געפעהענישען אין ארץ
ישראל און נאָך זעהט זיך גיטש קיין
סוך. פערקעהרט, ס'זעהט אויס ווי די
לאָגע פערערגערט זיך און דאס לאָנד
שטריק פערשפריט זיך און דאס לאָנד
טרעט אַרְיִין אַין אַמְצֵב פון אַירגנער-
קריגן. די ענְגַּלְיִישׁ רענירונג האט
משמעות געדולד און מיינט צו פערמא-
טערען די אַראָבער מיט אַיהֲר אויס-
דויערעדנֶעֶר האַלְטָנוֹגֶג, וויל' ס'איָן דאָך
אַונְגְּלוּבְּלִיך אַאנְזּוּנְמַעַן, אָז זי האט
ニישט גענוג פֿח אַינְצּוּשְׁטְּלִיעַן די מהו-
מוֹת אָון צו צוּמָעַן די פֻּרְבְּרָעְכְּרִישׁ
העצע. די אַראָבער טהוּן זיך דערום
דאס זיִעריגַע-משמעות, אָז זי האבען
אוּיך פֿח אוּסְצּוּהָאַלְטָעַן אָון אָז עַמִּיך
זָאָרגּוֹט שׂוֹין דערפָּאָר, אָז עַס זָאָל זַיִ
קִיְּין זָאָר נִישְׁט פֻּהְלְעָן, — נִישְׁט קִיְּין
גַּזּוּעַר אָון נִישְׁט קִיְּין גַּעַלְד. די מאָן-
דָּצְטְּ-מָאָכְט וּדְיַעַר טהוּט זיך אוּיך דאס
אַיהֲרִיגַע, אַרְעָר — בעסער געזנט —
זַי טהוּט גּוֹט... אַפְּער וּוֹאָס טהוּט מִיר,
וּוֹאָס טהוּט דאס יְוִידִישׁ פָּאָלָק פְּנִים
אל פְּנִים מִיט דער בלוטיגע וואָקָא-
נָאָלִיעַ וּוֹאָס שְׁפִּילַט זִיך אָפְּ אַיִּין יְוִידִי-
שָׁעַן לְאָנד, בְּרַעֲנָגֶט אָום יְוִידִישׁ לְפָ-
בענס אָון מאָכָט חָרוֹב וּמוֹחָרְבָּיְדִישׁ
הָאָבָּאָן-גְּנוּטָס?

“אָפָעַר פְּיִידָעָר: סְפֻחָהֶת דֵּי אַינְיַצְּ-
יַאֲטִיוֹ, דַעַר טָאנְ-גַעֲפָעָר. אַיִן דַעַר דָא-
זַיְגָעָר עַרְנְסְטָעָר שָׁעה פַעֲהָלָעָן אָנוֹ
מַגְהַנִּים, וּוּלְכָעָזְלָעָן פַעֲשָׂטָעָהָן
זִיךְ צַוְוָאָרְפָּעָן אָנוֹ אַ פָּאַלְטִישָׁעָר
אַפְעָנְסִיוּוּעָ אַוְיפְּנָן שָׁוָאָן זַאֲלָעָן וּוּיָ
סַעַן וּוּיָ אַוְיפְּצָזְזָעָקָעָן דֵי גַעֲוָלְשָׁאָפָט.
לִיכְבָּעָמִינְגָּן פָוָן דַעַר וּוּלָט אָנוֹ דֵי
אוּפְמַעְרְקָומְקָיִיט פָוָן דַעַר עַנְגְּלִישָׁעָר
רַעֲגִירְגָּן אַוְיַף דָאָס וּוָס גַעֲשָׁהָת אַיִן
דַעַם הַילְיָגָעָן לְאָבָד. זַאֲל דָא בְּעַזְוֹן-
דָעַרְתָּס פְעַרְצִיכְעָנָט וּוּרְעָעָן דֵי פָאַסְיוּיָ
טָעַט פָוָן דַעַר “אָגָעָן” (וּוּלְכָעָזְלָעָן
דָאָך דַעַם מַאֲנָגָפָאָל אַוְיַף דַעַר אַיִן).
פָאַלְיִטְיק-סָ). אַיִן דַעַר דַאֲזָגָעָר בִּיטָע.
רַעַר שָׁעה אָנוֹ וּוּמְעַנְס טַעַטְנִיקִים
אַיצְטָקָעָן נִישְׁתָ פָאַוִיטָיוֹ אַבְגָעָשָׁאָצָט
וּוּרְעָעָן. צַי וּוּטָזַיךְ דָאָס פָאַלְקָעָר אָפָעָר
אַלְיַין אַוְיפְּוּוּקָעָן, אָבָעָר דֵי קַעַפְ פָוָן
זַיְגָעָר מַהְנִיגָם? צַי וּוּטָזַיךְ דָאָס וּוּלָט.
זַיְגָעָר מַהְנִיגָם אַלְיַין אַוְיכְבִּיאַסְטָרְסָ�
סִירִיאָ. הַסְדָדָשָׁאָם אַ. אַ. וּ. ”

עד פאן דער "היטוד" אוון אונדו
דוכטן, איז מיר וועלען אלע טיעען זיין
פערוואונדרונג איבער דעם דאיגענען
פערע'עקסנ'טען שטילשווינגן. – ס'איו
באמת גורליים חקיי יב!
טאל-פאַיטישען אראָפֿישען דרוק מיט
נעדארפט אנטקעגענווירקען דעם ברז
יודיעש פאלק אין דער גאנצער וועלט
לאָגִיש גענומען וואָלט דאָך דאס
אוון מיר שווינגן!

א קולטורל-פאליטישן דורך פון אלען
פָּקְטֵן:
דאם טַרְתָּה פִּין אֲנַחְיְסָעֵן הֶ'
שְׁמֹלְעָיוּתְשׁ, אֲנָרוֹאַדְאָחָע נָאָם, אָנוֹ
אוֹהָעַק צָוָם אָוַיְבָעַנְדָּרְמָאַנְטָעַן „שְׁחוֹתָטָה“
מִיטָּ אַנְעָוָת, אָנוֹ אַין דָּעַר הָאָנָּדָר הָאָט
זַי גַּעַחְאָט גַּעַלְדָּ חַעַן זַי אַיְוָ צְרוּקִינְעַ-
קִימְעַן מִיטָּן עַיְף, חָאָם אָנוֹ גַּעַשְׁאַכְתָּעַן
גַּעַהְאָרָעַן אוֹיְפָה טְרִיפָה (דָּנוֹ פָּאַמְּילְעָ
שָׁ. הָאָט עַם גַּעַהְלָטָעַן פָּאַר בְּשָׁר...),
פְּרַעְגָּעַן זַי דָּאָם טַרְתָּה, וְעוֹמָעַן זַי
הָאָט אַזְּקָעַנְגַּעַבָּעַן דָּאָם גַּעַלְדָּ, עַנְטָ-
פְּרַעְגָּתָן זַי, אָזְ טְרָנְגָּר בְּכָבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ
הָאָט דָּאָם גַּעַלְדָּ אַלְפִּין צְגַעַנְוָטָעַן.
אוֹיְפָה הָאָט דָּעַר דָּאוֹנְגָּר „פְּרוֹטוּרָ יְזָרָ“
גַּעַתְהָן סִיטָּ דַי אַלְעָ גַּעַלְדָּעָר. וְעַלְכָּעָ
דַי שְׁקוּסָם אַדְעָר מִידְלָקָד הַאָבָעָן
אַיְהָם גַּעַבְרָאַלְטָן אַיְן יוֹם-טוֹב פָּאַר אַבָּ-
קִילְעָנְעַן אוֹיְפָה „בְּשָׁר“ וּמִעְרָע עַוְפָוָתָה.
אַבְגָּעַנְפָּרְטָמָנָט יְזָקָט דָּעַר שְׁחִיתָה
אָנוֹן האָבָעָנְדָרְגָּן שְׁוִין זַי פָּאַר נִילְדָּן
יוֹם-טוֹב-גַּעַלְדָּר אַיְן טְרָנְגָּר אַזְּחָעַק אַיְן
גַּעַנְגַּבָּעַן אַיְן דָּעַר דָּאיְגָּנְגָּר פָּעַרְשָׁאָלָ-
�וֹרָעָן, אַיְן שִׁין אַלְעָמָעָן גַּעַוְאָסָט.
דַּאָּנְעָחָט נָאָר וּזְעָנָעָן אַיְזָן פָּאָקָט, וְואָם
וּפְטוּסָ בּוֹלְטָ, אַזְ דַּי „גַּאנְיְיךָן“-לְאַטָּ
קְרִילְעָן פְּשָׁוֹטָ פִּין דָּעַר הָוִוִּיט, אָנוֹן אַזְ
מַעַן דָּאָרָפָ אַיְוָפָ וּרְחַמְנִיתָ הַאָבָעָן.
דָּעַר אַיְנָעַנְטִיםְעָרָ פִּין דָּעַר צְיוּקָרָ.
נִיעָ, אַיְרָאָפָא“, הָאָט גַּעַוְאָנָט אַוְפָ
צְוִשְׁתָּעָלָעָן אַוְעָרָאָנָךְ. נָוָ, נָוָ, הָאָט
וּזְקָאַנְגָּהָוִיְבָעָן אַוְיְצָעָקָוּ: גַּעַוְאָלָר,
קָאָרָאָוָל, דַי יְוָדָעָן מַאְלָעָן אָוְמָנְלִיקָ.
לִירָ דַי שְׁטָאָרָט, אָנוֹן הָיוֹת וּיְ דָעַר
„גַּאנְיְיךָן“ גַּעַמְתָּ אַלְפִּין גַּוְעַשׂ בְּקָצָהָלָ-
טָעָ אַנְגָּסָעָן פִּין, אַיְרָאָפָא“, הָאָט מַעַן
אַוְנְטָרָעַנְשָׁתְּמָתָעָלָט כְּלוּמְרָשָׁט עַפְּסִים
דָּאָרָט אַלְעָזָר, חַעַלְכָּרָטָמָכָט אַוְיָ-
סְעַרְקָוָם דַי שְׁטָאָרְטִישָׁע בְּעַטְפָּלְקָעָ.
רוֹנוֹן, אַזְ מִיטָּ דָעַר דָּאיְגָּנְגָּר וּמְרָאָנְדָעָ
שְׁטָעָרָטָמָעָן דַעַם פָּעָרְקָהָרָ אָנוֹן אַוְיָ-
דָאָס אַיְן וּזְעָנָגָן, הָאָט עָרָ, דָעַר שְׁרָיָ-
בָּעָרָ פִּין בְּרִיעָפָ, וִיזְ אַלְפִּין אַכְלָאָפָ
גַּעַנְגַּבָּעָן אַיְן דָעַר דָּאיְגָּנְגָּר פָּעַרְשָׁאָלָ-

טענער יודישער ווערטאנדען.
די אנטוי-יודישע העזע פון „גאניעץ“
געחט שוין זירקליך אידיבער יערעך
גרעניען פון לאניך. צי האט דער „גאַ-
נייען נישט נועזעהן די ווערטאנדען פון
קאָפּע, רַאְמָא“, וואָם שטערט זירקליך
גערער שטיבעל, טארנגוועץ 13, הויאַ
שאן האט איהם מלכיד געווען טיט
„אקדמוה“, וועלצען ערד האט געוזאנט
טיט נרוים הטלហוות. אוו או דן אווי-
ערען האבען ויך איהם געשאָקעלט
אין די פאות האבען זיך מיטנאָקטרע-
סעלט.

נו, חי נעהַלט איז'ך דער דאָוונער
חלֶרְה-מאָן, ער אוֹז דער אַמְתֵעָר
בּחוֹר...
פֿוֹיְלָאָפְּקָנָךְ אָוִינְגְּסָן...
עם אוֹז פּשׂוֹת צוֹ שְׁטוֹוַעַן, מִיט
וואָסְפָּאָר אַ צִוְּנִישָׁר גַּעֲמִינְהָאָיט דָּעָר
אָפְּצִיאָזָן פּוֹן דִּין הִינְעָן עַנְדַּעַקְעָם, דָּעָר
„גָּאנַיעַץ“, פֿעַנְזָצָם וּזְךָ.
מִילָּא, וְעַגְעָן דִּין אַלְעָ אָוְסְנָאָרָא-
שְׁעָנָךְ נִוְשָׁטָן עַגְעָן מְעֻשָּׂות בְּנוֹגָע

